

violett majbagge

Meloe violaceus

Rödlista
2010

Livskraftig
LC

Nära hotad
NT

Sårbar
VU

Starkt hotad
EN

Akut hotad
CR

Nationellt utdöd
RE

Kunskapsbrist
DD

Livsmiljö och ekologi

Larven av den violetta majbaggen är, liksom andra larver till majbaggar, parasit på marklevande, solitära bin. De fullbildade skalbaggar är växtätare och aktiva på dagen. De uppträder under våren och försommaren på solexponerade varma platser främst inne i skogsbestånd. Lämpliga miljöer är sandtag, sandiga skogsbryn, längs olika typer av skogsvägar och ute på hyggen. Arten verkar också gynnas av skogsbränder eftersom den tycks dyka upp på blottade ställen några år efter skogsbränder. Honan gräver efter parningen gropar i marken och placerar sina äggsamlingar i dessa. Varje äggsamling kan innehålla upp till tusen ägg. Senare kläcks små gula, rörliga larver (triungulinlarver) som klättrar upp i blommor. När bin besöker blommorna klättrar larverna upp på dessa och följer med dem ner i bona. Väl i boet äter larven upp biets ägg, ömsar sedan hud och byter skepnad till en

Den violetta majbaggen är den vanligaste arten bland majbaggarna. Den trivs på varma, gärna sandiga platser i skogsmiljöer i större delen av Sverige.

korvförmig larv med korta ben. Under den följande larvutvecklingen livnär sig larven av binas förråd av nektar och pollen. När larven har tömt den cell där den först placerats fortsätter den till nästa cell, och fortsätter så tills den är fullväxt.

Utseende

Liksom övriga majbaggar är den violetta majbaggen en stor, klumpig och egendomligt byggd skalbagge med ett omisskännligt utseende. Framkroppen är liten, medan bakkroppen oftast är korvförmigt förlängd med täckvingarna som ett par överlappande fjäll som bara täcker en del av bakkroppen. Ben och antenner är långa och kraftiga. Hos hanen är de mittersta antennsegmenten krökta och sammantryckta. Storleken varierar enormt beroende på hur mycket näring larven har haft tillgång till; de minsta individerna är bara drygt 1 cm, medan de största mäter drygt 3 cm. Kroppen är helt svart med ett mer eller mindre tydligt blått eller violett metallskimmer. Svart och violett majbagge skiljs bäst åt på halsskölden. Hos den violetta majbaggen är bakkanten på halsskölden avsatt med ett nedsänkt parti, och mer uttalat böjd än hos den svarta majbaggen. Den violetta majbaggen har också en finare punktering på huvud och halssköld och ger ett blankare intryck. Täckvingarnas rynkade skulptur är lite svagare. Färgen är inte en bra karaktär för att skilja arterna åt, även om den violetta majbaggen oftast är mer tydligt blå än den svarta. Den mycket sällsynta korthalsade majbaggen känns lätt igen på att halsskölden är mycket bredare än lång; hos de andra två arterna är den ungefär lika lång som bred. Den korthalsade majbaggen har ett åtgärdsprogram; kontakta därför din länsstyrelse om du hittar den.

Utbredning

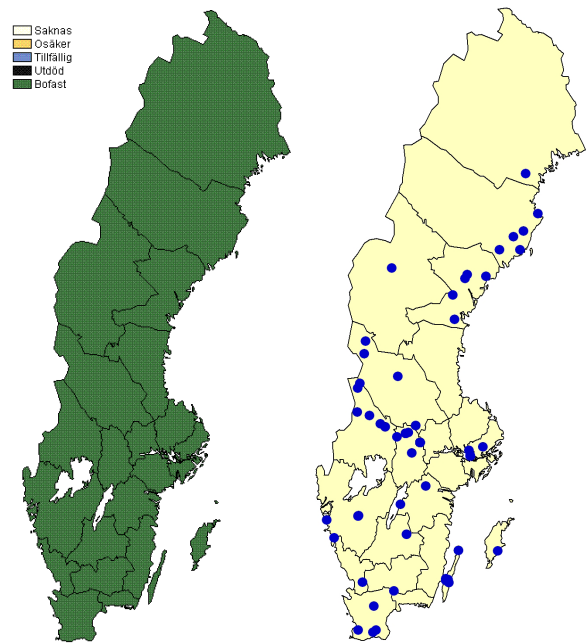
Violett majbagge är spridd över hela landet förutom fjällkedjan.

Inventeringsmetod

För generell metodik och dokumentation, se Manual för Faunaväkteri. Majbaggarna är dagaktiva, och är lätta att räkna genom att markytan söks av. Oavsett om du vill försöka få en uppfattning om populationen för att kunna göra jämförelser mellan år eller nöjer dig med att bara notera förekomst/icke förekomst så är det viktigt att du försöker att kvantifiera insamlingsinsatsen, t.ex. hur stor yta som undersöktes och/eller hur lång tid du vistades på lokalen. De fullbildade individerna är aktiva från slutet av mars och under april-maj i södra Sverige, och under maj-juni i norra Sverige. Nya lokaler kan upptäckas genom att man finner triungulinlarver vid slaghävning av blommor under juni. Om man senare under sommaren ser kolonier med solitära bin i sandiga och soliga skogsmarker kan man göra besök där påföljande vår-försommar för att försöka hitta arten. I södra Sverige kan den violetta majbaggen på vissa lokaler förekomma tillsammans med den svarta och ibland även den korthalsade. På sådana lokaler är det naturligtvis bra om man räknar alla arterna.

Bakkanten på halsskölden avsatt med ett nedsänkt parti, och mer uttalat böjd än hos den svarta majbaggen. Den violetta majbaggen har också en finare punktering på huvud och halssköld och ger ett blankare intryck.

Fynd från 2000-2010

Referenser

Gärdenfors, U., Aagaard, K., Biström, O. (red.) & Holmer (ill.). 2002. Hundraelva nordiska evertrebrater. Handledning för övervakning av rödlistade småkryp. Nord. 2002:3. Nordiska Ministerrådet och ArtDatabanken.

Triungulinlarverna klättrar upp i blommor och när bin besöker blommorna klättrar larverna upp på dessa och följer med dem ner i bona. I boet äter larven först upp binas ägg och under den följande larvutvecklingen förråden av nektar och pollen.

Foto: Henrik Larsson

Allmän information om Faunaväkteri

Syftet med faunaväkteri är att få kunskap om våra vilda djurs tillstånd, främst hotade arter. Genom att följa en population från år till år kan trender upptäckas och hot kan uppmärksammas. Därigenom underlättas arbetet med att bevara arterna. Förutom årlig övervakning av kända populationer innefattar faunaväkteri även återbesök av äldre fyndplatser och eftersök av nya populationer. All väkteriverksamhet sammanställs och tillgängliggörs i Artportalen och kan därmed användas inom naturvård och miljöövervakning. Verksamheten är ideell men samordnas av ArtDatabanken och Sveriges entomologiska förening.

Bli faunaväktare!

Alla är välkomna att bli faunaväktare. Du behöver inte vara expert, ett naturintresse räcker. Välj din art på artportalen.se där du får mer information om hur du blir faunaväktare.

Kontakt: asa.hedin@slu.se

www.slu.se/artdatabanken

www.artportalen.se

www.sef.nu